

**OBRAZLOŽENJE OPĆEG DIJELA DRŽAVNOG PRORAČUNA
REPUBLIKE HRVATSKE ZA PRVO POLUGODIŠTE 2024. GODINE**

OBRAZLOŽENJE MAKROEKONOMSKIH POKAZATELJA ZA PRVO POLUGODIŠTE 2024. GODINE

Hrvatsko gospodarstvo nastavlja bilježiti stope rasta među najvišim u europodručju. Međugodišnje povećanje realnog BDP-a u prvom polugodištu 2024. iznosilo je 3,6%. U prvoj polovici 2024. zabilježen je realni međugodišnji rast prometa u trgovini na malo od 8,0% te pad obujma industrijske proizvodnje od 4,3%, dok su građevinski radovi u istom razdoblju povećani za 14,5% na međugodišnjoj razini. U sektoru turizma zabilježen je međugodišnji rast broja turističkih noćenja od 3,3%. Istovremeno, podaci o osiguranicima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ukazuju na povoljne trendove na tržištu rada u prvom polugodištu ove godine. Prvo polugodište 2024. obilježeno je i slabljenjem inflatornih pritisaka te smanjenjem referentnih kamatnih stopa središnjih banaka. Prosječna inflacija potrošačkih cijena iznosila je 3,6%. Likvidnost domaćeg financijskog sustava zadržala se na vrlo visokim razinama.

Tablica 1. Osnovni makroekonomski pokazatelji Republike Hrvatske

	2024.						2024.		2024.
	I	II	III	IV	V	VI	I - III	IV - VI	I - VI
Bruto domaći proizvod, % godišnja promjena, realno	-	-	-	-	-	-	3,9	3,3	3,6
Indeks potrošačkih cijena, % godišnja promjena	4,1	4,1	4,1	3,8	3,3	2,5	4,1	3,2	3,6
Industrijska proizvodnja, % godišnja promjena	-1,4	-5,2	-4,9	-2,0	-3,3	-8,3	-4,0	-4,6	-4,3
Promet od trgovine na malo, % godišnja promjena, realno	8,0	9,1	8,9	8,6	8,4	5,5	8,6	7,4	8,0
Indeks obujma građevinskih radova, % godišnja promjena	14,3	15,0	14,6	15,0	15,3	12,8	14,5	14,4	14,5
Broj noćenja turista, % godišnja promjena	-1,2	7,9	34,5	-8,8	23,9	-5,0	17,2	1,9	3,3
Stopa registrirane nezaposlenosti, %	6,8	6,7	6,2	5,6	5,0	4,7	6,6	5,1	5,8
Izvoz roba, % godišnja promjena ¹	2,8	4,3	-16,5	10,8	4,0	-2,1	-4,6	4,1	-0,3
Uvoz roba, % godišnja promjena ¹	-1,7	3,6	-3,6	19,4	10,1	-1,3	-0,7	9,1	4,2
Inozemni dug, milijuni EUR ²	63.082,2	63.462,1	64.919,7	-	-	-	64.919,7	-	64.919,7

¹ Prvi rezultati za lipanj.

² Podaci do ožujka

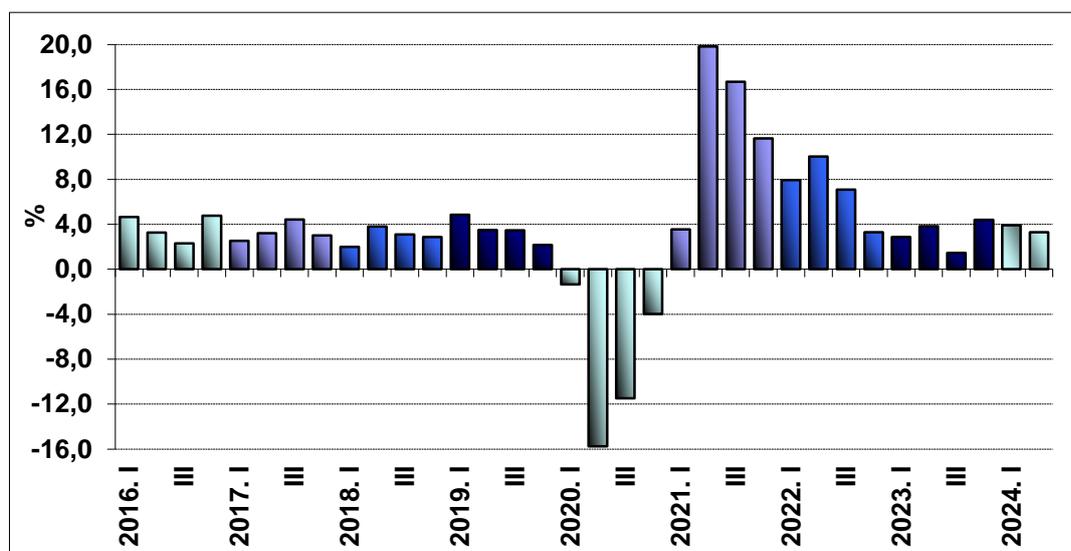
Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka

Izvor: Državni zavod za statistiku, Hrvatska narodna banka

U prvom polugodištu 2024. zabilježeno je međugodišnje povećanje realnog BDP-a od 3,6%. Pritom je u prvom tromjesečju ostvaren realni međugodišnji rast od 3,9%, koji je potom usporio na 3,3% u drugom tromjesečju 2024. Pozitivan doprinos kretanju realnog BDP-a u prvom polugodištu 2024. došao je od rasta domaće potražnje, dok je neto inozemna potražnja pridonijela negativno. Gledajući pojedinačne komponente s rashodne strane, najveći doprinos povećanju realnog BDP-a u prvom polugodištu 2024. stigao je od međugodišnjeg rasta potrošnje kućanstava od 6,0% te povećanja bruto investicija u fiksni kapital od 11,9%.

Promatrano s proizvodne strane, u prvom polugodištu 2024. zabilježen je rast bruto dodane vrijednosti od 3,4%. Pritom je najveći pozitivan doprinos ostvaren od povećanja bruto dodane vrijednosti uslužnom sektoru, a posebno trgovini, prijevozu, smještaju te pripremi i usluživanju hrane (+6,9%). Pozitivan doprinos dao je i međugodišnji rast građevinarstva (+14,3%). S druge strane, poljoprivreda i prerađivačka industrija negativno su pridonijeli rastu bruto dodane vrijednosti

Grafikon 1. Realni međugodišnji rast bruto domaćeg proizvoda

Izvor: Državni zavod za statistiku

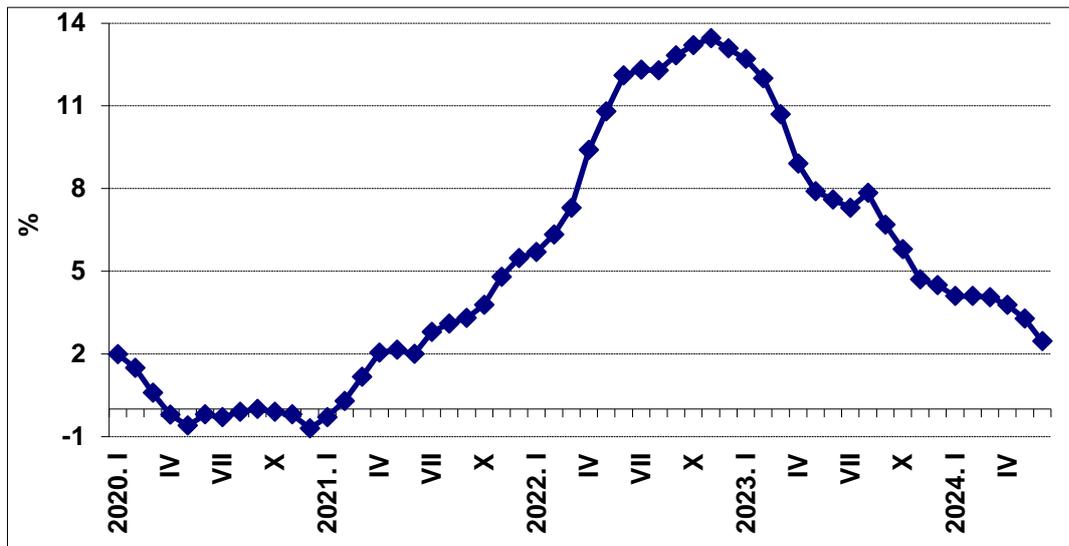
Podaci za prvo polugodište 2024. ukazuju na nastavak povoljnih kretanja na tržištu rada. Naime, u prvih šest mjeseci ove godine nastavljen je rast sezonski prilagođenog broja osiguranika Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (HZMO), uz istovremeno smanjenje sezonski prilagođenog broja nezaposlenih registriranih kod Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, koji se nalazi na povijesnom minimumu. Promatrano na međugodišnjoj razini, prosječan broj registriranih nezaposlenih iznosio je 103 tisuće, dok je broj osiguranika HZMO-a porastao za 3,0% na međugodišnjoj razini. Nadalje, tijekom prve polovice 2024. potražnja za radom (mjerena pomoću OVI¹ indeksa) se nalazila blizu najviših razina od kada postoje podaci (od 2005. godine).

Prosječna mjesečna bruto plaća u prvom polugodištu 2024. iznosila je 1.788 EUR te je nominalno povećana 15,6%, a realno 11,6%, dok je prosječna mjesečna neto plaća iznosila 1.297 EUR i zabilježila nominalni rast od 15,5% te realni rast od 11,5% u odnosu na isto razdoblje 2023.

Prosječna inflacija potrošačkih cijena iznosila je 3,6%. Rastu potrošačkih cijena najviše je pridonio međugodišnji rast cijena hrane i bezalkoholnih pića od 4,2%. Ukoliko se iz indeksa potrošačkih cijena isključe komponente energija te hrana, piće i duhan, u prvom polugodištu 2024. se bilježi međugodišnji porast preostalih komponenti od 4,1%.

¹ Online Vacancy Index (OVI) mjesečni je indeks online oglasa slobodnih radnih mjesta razvijen na Ekonomskom institutu, Zagreb u suradnji s portalom MojPosao. Svrha indeksa je pružanje pravovremenih informacija o trenutnom stanju potražnje za radom.

Grafikon 2. Indeks potrošačkih cijena, međugodišnja promjena

Izvor: Državni zavod za statistiku

Prvo polugodište 2024. obilježeno je početkom smanjenja referentnih kamatnih stopa središnjih banaka. Likvidnost domaćeg financijskog sustava zadržala se na vrlo visokim razinama.

Prema preliminarnim podacima, u prvom tromjesečju 2024. zabilježen je negativan saldo tekućeg i kapitalnog računa bilance plaćanja u iznosu od 2,5 milijardi EUR, što je pogoršanje salda za 0,4 milijarde EUR u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine. Promatramo li posljednja četiri tromjesečja, ostvaren je pozitivan saldo tekućeg i kapitalnog računa platne bilance u iznosu od 3,4% BDP-a, odnosno 0,5 postotnih bodova manje nego u cijeloj 2023. godini.

U prva tri mjeseca 2024. godine nastavljeno je povećanje inozemne zaduženosti RH na međugodišnjoj razini. Prema posljednje dostupnim podacima, u ožujku 2024. bruto inozemni dug iznosio je 64,9 milijardi EUR. U odnosu na isti mjesec prethodne godine, bruto inozemni dug zabilježio je rast od 8 milijardi EUR. Najveći doprinos njegovom međugodišnjem povećanju došao je od rasta duga središnje banke. Izraženo relativno, bruto inozemni dug krajem svibnja iznosio je 83,0% BDP-a, što predstavlja povećanje od 2,5 postotna boda na međugodišnjoj razini.

PRIHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Na ostvarenje prihoda državnog proračuna u prvom polugodištu 2024. utjecala su pozitivna kretanja u gospodarstvu te cjelogodišnji fiskalni učinci prihodnih mjera koje je 2023. i u prvom tromjesečju 2024. godine donijela Vlada RH u okviru paketa za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena. Također, Vlada RH donijela je Uredbu o izmjeni Uredbe o visini trošarine na energente i električnu energiju i Uredbu o utvrđivanju najviših maloprodajnih cijena naftnih derivata, kojom su utvrđene premije energetske subjekata za motorne benzine i dizelska goriva kojima se reguliraju cijene naftnih derivata.

Značajan učinak na prihode proračuna imaju i sredstva pomoći institucija i tijela EU. To se ponajprije odnosi na sredstva iz prethodnog, ali i novog Višegodišnjeg financijskog okvira 2021. – 2027. te iz Mehanizma za oporavak i otpornost, kojima se jača oporavak i otpornost gospodarstva.

Ukupni prihodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2024. godine ostvareni su u iznosu od 14 milijardi eura, što čini 49,2% godišnjeg plana, a na međugodišnjoj razini bilježe rast od 2,6%.

Prihodi poslovanja

Prihodi poslovanja ostvareni su u iznosu od 14 milijardi eura ili 49,2% godišnjeg plana. Njihova najznačajnija kategorija su porezni prihodi koji bilježe međugodišnje povećanje od 10,3% u odnosu na isto razdoblje 2023. i iznose 8,1 milijardi eura ili 50,3% godišnjeg plana. Na temelju dosadašnjih makroekonomskih kretanja, dinamike gospodarske aktivnosti kao i dinamike prikupljanja pojedinih kategorija poreznih prihoda, očekuje se kako će isti biti ostvareni bolje od planiranih na razini 2024. godine.

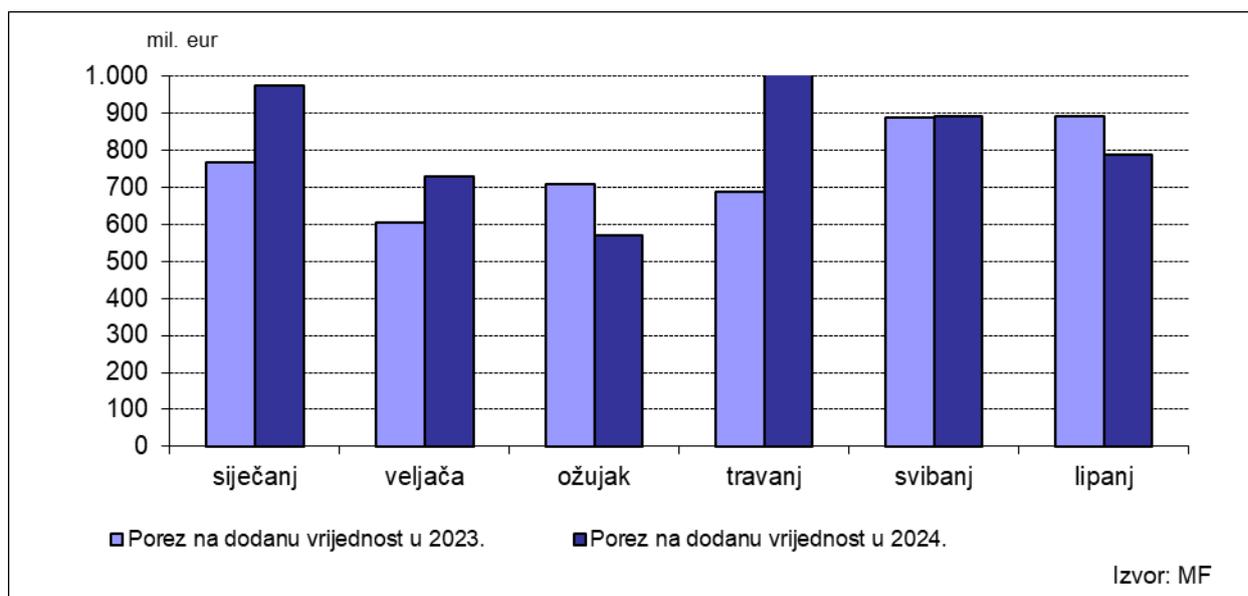
Porez na dobit

Prihodi od poreza na dobit iznose 1,6 milijardi eura ili 75,2% godišnjeg plana. Istodobno, ovi prihodi bilježe međugodišnje povećanje od 6,3%. Rast ovih prihoda posljedica je rasta dobiti poduzetnika tijekom 2023. godine. Naime, prihod od poreza na dobit u tekućoj godini uplaćuje se temeljem poslovanja poduzetnika prethodne godine.

Porez na dodanu vrijednost

Prihod od poreza na dodanu vrijednost, ostvaren je u iznosu od 5 milijardi eura ili 45,4% godišnjeg plana, čime na međugodišnjoj razini bilježi povećanje od 9,5%. Takvo kretanje prvenstveno je rezultat rasta osobne i turističke potrošnje, koja uključuje i inflatorne učinke.

Grafikon 3: Kretanje prihoda od poreza na dodanu vrijednost u prvom polugodištu 2023. i 2024. godine

Posebni porezi i trošarine

Prihodi od posebnih poreza i trošarina iznose 1,2 milijarde eura ili 49,6% godišnjeg plana te bilježe međugodišnje povećanje od 19,1%. Povećanje je zabilježeno uslijed oporavka gospodarske aktivnosti, a koje su rezultirale povećanjem intenziteta prometa i potrošnje pojedinih trošarinskih proizvoda. Iznosom najvažniji trošarinski oblik jest trošarina na energente i električnu energiju koji u prvih šest mjeseci ove godine iznosi 595,6 milijuna eura te bilježi povećanje od 21,1% na međugodišnjoj razini. Međugodišnji rast bilježe i svi ostali prihodi od trošarina: poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove (19,6%), trošarine na alkohol i alkoholna pića (10,1%), trošarine na pivo (13,9%), trošarine na duhanske proizvode (18,2%), poseban porez na bezalkoholna pića (8%) i poseban porez na kavu (5,2%).

Ostali porezi na robu i usluge

Prihodi od ostalih poreza na robu i usluge ostvareni su u iznosu od 46,9 milijuna eura ili 57,8% godišnjeg plana, što je na međugodišnjoj razini povećanje od 20%. Ovu skupinu poreznih prihoda čine prihodi od poreza na osiguranje od automobilske odgovornosti i kasko osiguranja.

Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću te naknade za priređivanje igara na sreću

Prihod od poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću u prvom polugodištu 2024. iznose 39,5 milijuna eura, dok naknade za priređivanje igara na sreću u isto vrijeme iznose 113,9 milijuna eura. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine prihodi od

poreza na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću bilježe povećanje od 10,6%, dok prihodi od naknada za priređivanje igara na sreću rastu za 19,9%.

Porez na međunarodnu trgovinu i transakcije

Prihodi od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije ostvareni su u iznosu od 40,5 milijuna eura ili na razini od 49,7% godišnjeg plana te bilježe međugodišnje povećanje od 0,6%.

Doprinosi

Prihodi od doprinosa u prvom polugodištu 2024. ostvareni su u iznosu od 2,4 milijarde eura ili na razini od 51,5% godišnjeg plana odnosno bilježe međugodišnje povećanje od 13,9%. Uplaćeni prihodi od doprinosa za zapošljavanje iznose 431,4 tisuća eura. Kretanje prihoda od doprinosa rezultat je stanja na tržištu rada, odnosno rasta plaća i zaposlenosti.

Prihodi od pomoći

Ukupni prihodi od pomoći, u čijoj strukturi najveći dio čine prihodi od pomoći međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU, iznose 1,4 milijarde eura te su ostvareni na razini od 38% godišnjeg plana. Razlog tome jest sporija dinamika provedbe projekata u odnosu na planirane kao i dugotrajni postupci javne nabave. Manji dio prihoda od pomoći odnosi se na pomoći od inozemnih vlada, pomoći iz drugih proračuna, pomoći od ostalih subjekata unutar općeg proračuna, pomoći proračunskim korisnicima iz proračuna koji im nije nadležan, pomoći iz državnog proračuna temeljem prijenosa EU sredstava te prijenosi između proračunskih korisnika istog proračuna.

Prihodi od imovine

Prihodi od imovine sastoje se od prihoda od financijske imovine, prihoda od nefinancijske imovine te prihoda od kamata na dane zajmove. Ovi prihodi u prvom polugodištu 2024. iznose 224,3 milijuna eura, a ostvareni su na razini od 54,1% godišnjeg plana. Smanjenje ovih prihoda na međugodišnjoj razini proizlazi iz baznog efekta prošle godine, odnosno iz prošlogodišnje uplate prihoda od nefinancijske imovine kao posljedice uplate jednokratne naknade, koju su teleoperateri uplatili u državni proračun na ime prava uporabe radiofrekvencijskog spektra za mreže pokretnih komunikacija.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada

Ovi prihodi ostvareni su u iznosu od 401,2 milijuna eura ili na razini od 56,6% godišnjeg plana. Pritom prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi iznose 80 milijuna eura ili 57,2% godišnjeg plana, dok prihodi po posebnim propisima, koji uključuju i dio namjenskih prihoda proračunskih korisnika, iznose 321,3 milijuna eura ili 56,4% godišnjeg plana. Na međugodišnjoj razini, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi rastu 15,2%, a prihodi po posebnim propisima 22,4%.

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija

Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga ostvareni su u iznosu od 91,6 milijuna eura ili 43,3% godišnjeg plana. Istovremeno, prihodi od donacija iznosili su 8,9 milijuna eura, odnosno 71,6% godišnjeg plana. Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija u cijelosti su vlastiti prihodi proračunskih korisnika.

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza

Prihodi od HZZO-a temeljem ugovornih obveza u prvom polugodištu 2024. iznose 1,2 milijarde eura te su ostvareni na razini od 46,7% godišnjeg plana odnosno bilježe međugodišnji rast od 69,9%. Ovi prihodi odnose se na ustanove u zdravstvu u državnom vlasništvu, a od 1. siječnja 2024. uključuju i prihode općih županijskih bolnica za koje su osnivačka prava sa županija i grada Zagreba prenesena na državu.

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi

Prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi ostvareni su u iznosu od 186,5 milijuna eura, čime je premašen godišnji plan za 53,3%. Ovakvo ostvarenje proizlazi iz uplate HEP-a prihoda od prodaje plina u iznosu od 120 milijuna eura, temeljem Odluke o izmjenama Odluke o osiguranju zaliha plina na teritoriju Republike Hrvatske², a koju je Vlada Republike Hrvatske donijela u siječnju 2024. godine.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2024. ostvareni su u iznosu od 46,2 milijuna eura, pri čemu najveći dio čine prihodi od prodaje zaliha (33,5 milijuna eura). Ostvareni su na razini od 53% planiranog iznosa za 2024. godinu. Preostali dio čine prihodi od prodaje proizvedene dugotrajne imovine, odnosno stambenih i poslovnih objekata, postrojenja i opreme te prijevoznih sredstava dok manji dio čine prihodi od prodaje zemljišta.

---

² Narodne novine br. 5/2024

Tablica 2: Ukupni prihodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2023. i 2024.

000 EUR	Ostvarenje	Plan 2024.	Ostvarenje	Indeks	Indeks
	I. - VI. 2023.		I. - VI. 2024.	4=3/2	5=3/1
	1	2	3		
UKUPNI PRIHODI	13.674.792.915	28.518.616.041	14.029.887.064	49,2	102,6
PRIHODI POSLOVANJA	13.648.016.901	28.431.548.623	13.983.725.753	49,2	102,5
61 Prihodi od poreza	7.346.083.719	16.122.162.791	8.105.776.846	50,3	110,3
612 Porez na dobit	1.546.253.992	2.186.330.436	1.643.494.715	75,2	106,3
614 Porezi na robu i usluge	5.759.546.948	13.854.208.443	6.421.752.174	46,4	111,5
6141 Porez na dodanu vrijednost	4.550.524.545	10.980.870.194	4.983.195.780	45,4	109,5
6142 Porez na promet	-127.845	0	22.749		
6143 Posebni porezi i trošarine	1.039.392.370	2.495.924.024	1.238.230.443	49,6	119,1
61431 Poseban porez na osobne automobile, ostala motorna vozila, plovila i zrakoplove	75.825.164	161.782.855	90.715.024	56,1	119,6
61432 Trošarina na energente i električnu energiju	491.796.183	1.215.009.385	595.597.069	49,0	121,1
61433 Trošarina na alkohol i alkoholna pića	24.118.683	58.549.306	26.546.749	45,3	110,1
61434 Trošarina na pivo	35.009.028	88.347.750	39.875.629	45,1	113,9
61435 Poseban porez na bezalkoholna pića	13.338.158	33.503.152	14.402.264	43,0	108,0
61436 Trošarina na duhanske proizvode	391.405.616	923.294.844	462.781.616	50,1	118,2
61437 Poseban porez na kavu	7.899.539	15.436.732	8.312.092	53,8	105,2
6146 Ostali porezi na robu i usluge	39.083.995	81.094.874	46.908.794	57,8	120,0
6147 Porez na dobitke od igara na sreću i ostali porezi od igara na sreću	35.730.233	70.634.651	39.521.001	56,0	110,6
6148 Naknade za priređivanje igara na sreću	94.943.649	225.684.700	113.873.408	50,5	119,9
615 Porezi na međunarodnu trgovinu i transakcije	40.280.579	81.623.912	40.528.292	49,7	100,6
616 Ostali prihodi od poreza	2.200	0	1.664		75,6
62 Doprinosi	2.065.011.953	4.564.460.924	2.351.873.957	51,5	113,9
622 Doprinosi za mirovinsko osiguranje	2.064.314.033	4.564.460.924	2.351.442.532	51,5	113,9
623 Doprinosi za zapošljavanje	697.920	0	431.425		61,8
63 Pomoći	2.610.777.102	3.642.187.625	1.383.701.200	38,0	53,0
64 Prihodi od imovine	428.129.217	414.728.399	224.296.843	54,1	52,4
641 Prihodi od financijske imovine	121.462.869	270.422.740	119.833.445	44,3	98,7
642 Prihodi od nefinancijske imovine	289.315.522	104.535.822	61.953.985	59,3	21,4
643 Prihodi od kamata za dane zajmove	17.350.826	39.769.837	42.509.414	106,9	245,0
Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	331.825.710	709.106.647	401.248.536	56,6	120,9
651 Upravne i administrativne pristojbe	69.443.984	139.891.803	79.976.182	57,2	115,2
652 Prihodi po posebnim propisima	262.381.725	569.214.844	321.272.354	56,4	122,4
Prihodi od prodaje proizvoda i roba te pruženih usluga i prihodi od donacija	87.979.124	224.074.752	100.437.032	44,8	114,2
661 Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	80.386.074	211.713.421	91.580.782	43,3	113,9
663 Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	7.593.050	12.361.331	8.856.250	71,6	116,6
Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a temeljem ugovornih obveza	723.720.094	2.633.169.750	1.229.868.505	46,7	169,9
68 Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	54.489.983	121.657.735	186.522.835	153,3	342,3
PRIHODI OD PRODAJE NEFINANCIJSKE IMOVINE	26.776.014	87.067.418	46.161.311	53,0	172,4

RASHODI DRŽAVNOG PRORAČUNA

Ukupni rashodi Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu planirani su u iznosu od 32,6 milijardi eura, od čega rashodi poslovanja 30,6 milijardi eura, a rashodi za nabavu nefinancijske imovine 2,0 milijarde eura.

Tablica 3: Kretanje rashoda u 2023. i 2024. godini

(u eurima)		Izvršenje I-VI 2023.	Plan 2024.	Izvršenje I-VI 2024.	Indeks I-VI 2024./I-VI 2023.	Indeks I-VI 2024./P2024.
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
UKUPNI RASHODI		13.109.264.975	32.610.981.815	15.117.556.670	115,3	46,4
3	Rashodi poslovanja	12.408.698.640	30.581.756.362	14.556.930.270	117,3	47,6
4	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	700.566.334	2.029.225.453	560.626.401	80,0	27,6

Izvršenje ukupnih rashoda državnog proračuna u prvom polugodištu 2024. godine iznosi 15,1 milijardu eura, što čini 46,4% planiranih rashoda za 2024. godinu. Rashodi poslovanja izvršeni su u iznosu od 14,6 milijardi eura, odnosno 47,6% planiranih rashoda poslovanja, dok su rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni u iznosu od 560,6 milijuna eura, odnosno 27,6% plana.

Najznačajniji rashodi u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni su unutar programa Mirovine i mirovinska primanja u iznosu od 4,0 milijarde eura, od čega se 3,9 milijardi eura odnosi na rashode za mirovine. Za rashode za zaposlene, uključujući rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama, izdvojeno je 3,6 milijardi eura.

Na rashodovnu stranu državnog proračuna utjecali su i troškovi provedbe mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena. Rashodi državnog proračuna za provedbu navedenih mjera u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni su u iznosu od 730,4 milijuna eura i uključuju isplatu jednokratnih novčanih primanja korisnicima mirovina, korisnicima prava u sustavu socijalne skrbi i pružateljima socijalnih usluga te u sustavu skrbi o hrvatskim braniteljima, poljoprivrednicima, prijevoznicima, studentima i studentskim centrima. Uz navedeno, subvencionirane su i krajnje cijene plina kućanstvima i mikro, malim i srednjim poduzetnicima, dana je potpora poduzećima za tranziciju na energetski i resursno učinkovito gospodarstvo, podmirene su naknade za energente, uvećana je naknada za ugroženog kupca energenata te je osigurana dostatna količina plina.

Rashodi u prvom polugodištu 2024. povezani uz sanaciju posljedica katastrofe uzrokovane potresima koji su 2020. godine pogodili Republiku Hrvatsku i to potres na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije iz ožujka 2020. i potres na području Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke županije i Karlovačke županije iz prosinca 2020. iznosili su 454,1 milijun eura.

Za sanaciju štete uzrokovane potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije i Zagrebačke županije utrošen je iznos od 289,9 milijuna eura, dok je za sanaciju štete uzrokovane potresom na području Sisačko-moslavačke županije, Zagrebačke županije i Karlovačke županije iz prosinca 2020. utrošeno 164,2 milijuna eura.

Rashodi evidentirani na izvorima financiranja Europske unije u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni su u iznosu od 1,1 milijardu eura. Uz navedeno, u prvom polugodištu 2024.

godine rashodi evidentirani na izvoru financiranja zajma u okviru Nacionalnog programa oporavka i otpornosti, izvršeni su u iznosu od 198,1 milijun eura.

Ukupni rashodi državnog proračuna u prvom polugodištu 2024. godine veći su za 2,0 milijarde eura ili 15,3% u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Na povećanje rashoda u promatranom periodu utjecalo je:

- povećanje izdvajanja za rashode za zaposlene (uključujući rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama) u iznosu od 1,1 milijardu eura, što je najvećim dijelom rezultat ugovorenih povećanja dodacima kolektivnim ugovorima i odlukama Vlade Republike Hrvatske o isplata dodataka, kao i primjena novog Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama te uključivanje u državni proračun 22 bolničke ustanove,
- povećanje izvršenja rashoda za isplatu mirovina i mirovinskih primanja u iznosu od 572,0 milijuna eura prvenstveno radi usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima od 1. siječnja 2024. za 4,19% te
- povećanje troškova provedbe mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena u iznosu od 358,5 milijuna eura.

1. Rashodi po ekonomskoj klasifikaciji

Rashodi poslovanja

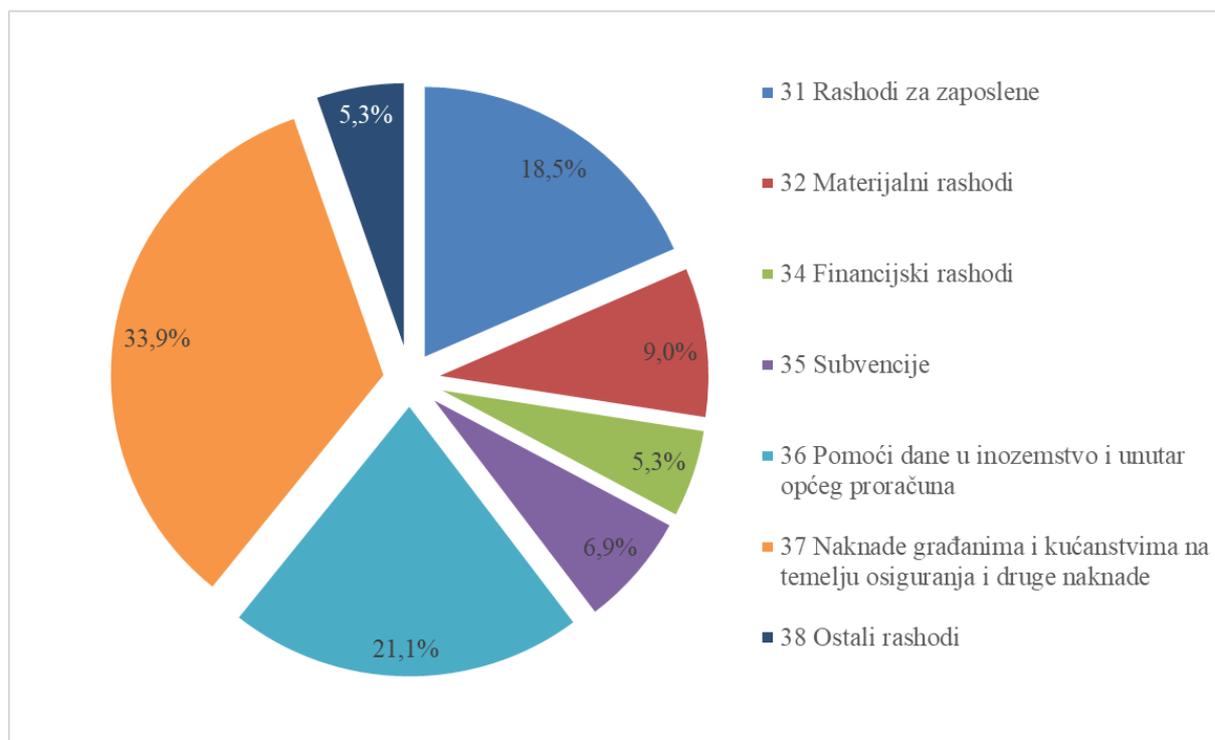
Rashodi poslovanja u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni su u iznosu od 14,6 milijardi eura, odnosno 47,6% planiranih sredstava te su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećani za 17,3%.

Tablica 4: Rashodi poslovanja u 2023. i 2024. godini

(u eurima)	Izvršenje I-VI 2023.	Plan 2024.	Izvršenje I-VI 2024.	Indeks I-VI 2024./I-VI 2023.	Indeks I-VI 2024./P2024.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
3 Rashodi poslovanja	12.408.698.640	30.581.756.362	14.556.930.270	117,3	47,6
31 Rashodi za zaposlene	1.823.082.506	5.206.270.432	2.686.838.391	147,4	51,6
32 Materijalni rashodi	1.169.109.014	3.220.350.166	1.313.579.549	112,4	40,8
34 Financijski rashodi	621.409.241	1.234.482.361	776.964.628	125,0	62,9
35 Subvencije	692.020.397	1.850.774.893	1.002.385.621	144,8	54,2
36 Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	3.101.293.266	6.739.446.516	3.064.791.242	98,8	45,5
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	4.185.663.712	10.453.457.815	4.938.293.133	118,0	47,2
38 Ostali rashodi	816.120.504	1.876.974.179	774.077.705	94,8	41,2

U strukturi rashoda poslovanja najveći udio od 33,9% čine naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade, a slijede pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna s udjelom od 21,1% te rashodi za zaposlene s udjelom od 18,5%.

Grafikon 4: Struktura izvršenja rashoda poslovanja u prvom polugodištu 2024. godine po skupinama rashoda ekonomske klasifikacije

Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni su u iznosu od 2,7 milijardi eura, što predstavlja 51,6% planiranih rashoda za zaposlene. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećani su za 47,4 % odnosno 863,8 milijuna eura.

Rashodi za zaposlene u osnovnim i srednjim školama, koji se od 2020. godine iskazuju u okviru skupine 36 *Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna*, u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni su u iznosu od 919,2 milijuna eura. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećani su za 27,9% odnosno 200,2 milijuna eura.

Uključivanjem navedenog iznosa u ukupne rashode za zaposlene, isti su u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni u iznosu od 3,6 milijardi eura. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećani su za 1,1 milijardu eura.

Kao što je već uvedno spomenuto, navedeno povećanje je rezultat ugovorenih povećanja dodacima kolektivnim ugovorima i odlukama Vlade Republike Hrvatske o isplata dodataka, primjene novog Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama, kao i uključivanja 22 bolničke ustanove u državni proračun. Naime, od 1. siječnja 2024. godine jedinice područne (regionalne) samouprave i Grad Zagreb prestaju biti osnivači općih bolnica, a osnivač postaje Republika Hrvatska. Slijedom navedenog, od 1. siječnja 2024. godine 22 bolničke ustanove prestaju biti proračunski korisnici jedinica područne (regionalne) samouprave i postaju proračunski korisnici državnog proračuna, a njihovi ukupni prihodi i primici, rashodi i izdaci uključuju se u državni proračun.

Materijalni rashodi

Materijalni rashodi u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni su u iznosu od 1,3 milijarde eura, što predstavlja 40,8% planiranih sredstava. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećani su za 12,4% odnosno 144,5 milijuna eura, što je prvenstveno rezultat uključivanja materijalnih rashoda bolničkih ustanova koje su od 1. siječnja 2024. godine uključene u državni proračun.

Tablica 5: Materijalni rashodi u 2023. i 2024. godini

(u eurima)	Izvršenje I-VI 2023.	Plan 2024.	Izvršenje I-VI 2024.	Indeks I-VI 2024./ I-VI 2023.	Indeks I-VI 2024./ P2024.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
32 Materijalni rashodi	1.169.109.014	3.220.350.166	1.313.579.549	112,4	40,8
321 Naknade troškova zaposlenima	96.508.525	234.987.288	114.643.857	118,8	48,8
322 Rashodi za materijal i energiju	478.435.506	1.423.770.247	553.532.837	115,7	38,9
323 Rashodi za usluge	530.554.574	1.418.429.322	577.944.229	108,9	40,7
324 Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	5.056.180	16.369.535	5.852.360	115,7	35,8
329 Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	58.554.228	126.793.774	61.606.267	105,2	48,6

Naknade troškova zaposlenima izvršene su u iznosu od 114,6 milijuna eura, što predstavlja 48,8% planiranih sredstava. U okviru ovih rashoda najznačajniji iznos od 80,4 milijuna eura odnosi se na rashode za naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život, dok se 25,2 milijuna eura odnosi na rashode za službena putovanja.

Rashodi za materijal i energiju izvršeni su u iznosu od 553,5 milijuna eura, što predstavlja 38,9% planiranih sredstava. U okviru ovih rashoda iznos od 408,3 milijuna eura odnosi se na rashode za materijal i sirovine, od čega se 335,3 milijuna eura odnosi na rashode za lijekove te pomoćni i sanitetski materijal. Za rashode za energiju utrošeno je 76,4 milijuna eura, dok su uredski materijal i ostali materijalni rashodi izvršeni u iznosu od 29,5 milijuna eura.

Rashodi za usluge izvršeni su u iznosu od 577,9 milijuna eura, što predstavlja 40,7% planiranih sredstava. Rashodi za usluge najvećim dijelom izvršeni su unutar programa Sigurnost građana i prava na zdravstvene usluge, programa Javni red, sigurnost i upravne poslove te programa Visoko obrazovanje.

Financijski rashodi

Financijski rashodi u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni su u iznosu od 777,0 milijuna eura, što predstavlja 62,9% planiranih rashoda za 2024. godinu te su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći za 25,0% odnosno 155,6 milijuna eura.

Tablica 6: Financijski rashodi u 2023. i 2024. godini

(u eurima)	Izvršenje I-VI 2023.	Plan 2024.	Izvršenje I-VI 2024.	Indeks I-VI 2024./ I-VI 2023.	Indeks I-VI 2024./ P2024.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
34 Financijski rashodi	621.409.241	1.234.482.361	776.964.628	125,0	62,9
341 Kamate za izdane vrijednosne papire	509.904.959	942.443.623	663.761.515	130,2	70,4
342 Kamate za primljene kredite i zajmove	62.805.430	188.159.613	65.044.176	103,6	34,6
343 Ostali financijski rashodi	48.698.851	103.879.125	48.158.936	98,9	46,4

Najveći udio u ukupnom izvršenju financijskih rashoda od 93,8% čine rashodi za kamate, odnosno rashodi za kamate na izdane vrijednosne papire i kamate za primljene kredite i zajmove koji su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine veći za 27,3%.

Ostali financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 48,2 milijuna eura, što predstavlja 46,4% planiranih rashoda za 2024. godinu te su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine manji za 1,1%.

Subvencije

Rashodi za subvencije u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni su u iznosu od 1,0 milijardu eura, što predstavlja 54,2% planiranih sredstava. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za subvencije su povećani za 44,8% odnosno 310,4 milijuna eura prvenstveno radi provedbe mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena.

Najznačajniji iznos subvencija u prvom polugodištu 2024. godine isplaćen je unutar resora Ministarstva gospodarstva u ukupnom iznosu od 486,5 milijuna eura i to najvećim dijelom unutar programa Razvoj energetskog sustava i gospodarenja ugljikovodicima za koji je u prvom polugodištu 2024. godine izdvojeno 479,4 milijuna eura. U okviru navedenog programa izdvojena su sredstva za osiguravanje dostatne količine plina u skladištu PSP Okoli u iznosu od 298,5 milijuna eura, od čega se najznačajniji iznos od 286,3 milijuna eura odnosi na isplaćena sredstva HEP-u d.d. za troškove skladištenja i troškove financiranja temeljem Odluke Vlade Republike Hrvatske o izmjenama odluke o osiguranju zaliha plina na teritoriju Republike Hrvatske od 11. siječnja 2024. godine (Narodne novine, broj 5/24.) u sklopu VI. Paketa mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena. Iznos od 180,9 milijuna eura odnosi se na podmirene naknade za energente temeljem Uredbe Vlade Republike Hrvatske o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (Narodne novine, broj 31/23. i 32/24.) u sklopu IV. i VI. Paketa mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena.

Subvencije u resoru Ministarstva poljoprivrede, šumarstava i ribarstva u prvom polugodištu 2024. godine izvršene su u iznosu od 320,1 milijuna eura i to najvećim dijelom unutar programa Poljoprivreda i Ruralni razvoj za koje je izdvojeno 316,1 milijun eura. U okviru programa Poljoprivreda izdvojeno je 231,6 milijuna eura, od čega je 166,5 milijuna eura rashoda evidentirano na izvorima financiranja Europske unije, dok je 65,1 milijun eura financiran iz nacionalnih sredstava. Unutar navedenog programa najvećim dijelom isplaćuju se subvencije za izravna plaćanja poljoprivrednim proizvođačima, izravna plaćanja u poljoprivredi i mjere uređenja tržišta poljoprivrednih proizvoda te izvanrednu pomoć proizvođačima zbog elementarnih nepogoda i nepovoljnih događaja. Za program Ruralni razvoj u prvom polugodištu 2024. godine izdvojeno je 84,5 milijuna eura. Program Ruralni razvoj, osim na ovoj skupini rashoda, planira se i izvršava i na ostalim skupinama rashoda. U prvom polugodištu 2024. godine ukupno je za program Ruralni razvoj (sve skupine rashoda) izdvojeno 181,2 milijuna eura, od čega je 152,0 milijuna eura evidentirano na izvorima financiranja Europske unije.

Subvencije u resoru Ministarstva mora, prometa i infrastrukture u prvom polugodištu 2024. godine izvršene su u iznosu od 65,5 milijuna eura. Za poticanje redovitih pomorskih putničkih i brzobrodskih linija utrošeno je 26,8 milijuna eura, dok je za provedbu ugovora o koncesijama

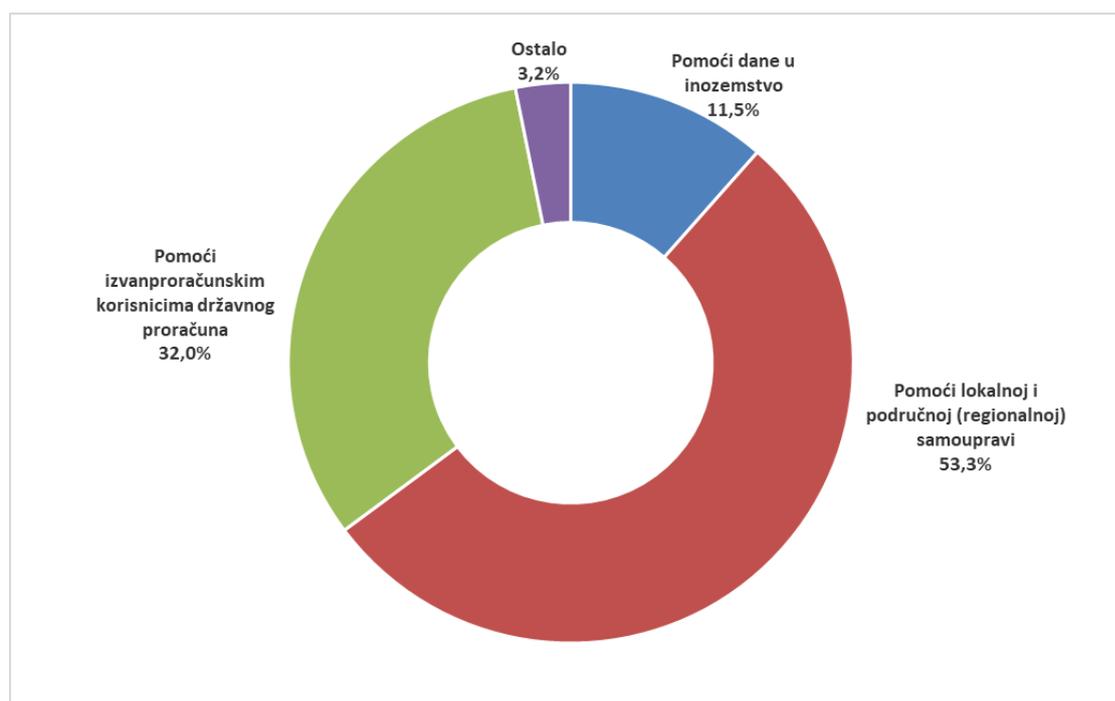
(Bina-Istra, autocesta Zagreb - Macelj) utrošeno 21,1 milijun eura. Nadalje, za očuvanje prometne povezanosti regija (domaći linijski zračni prijevoz) isplaćeno je 8,0 milijuna eura.

U resoru Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike unutar programa Aktivna politika tržišta rada u prvom polugodištu 2024. godine isplaćeno je 56,6 milijuna eura subvencija i to najvećim dijelom za provedbu projekta Program učinkoviti ljudski potencijali 2021.-2027. unutar kojeg se provode potprojekti Mjere aktivne politike zapošljavanja i Mjere aktivne politike zapošljavanja za mlade.

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u prvom polugodištu 2024. godine izvršene su u iznosu od 3,1 milijardu eura, odnosno 45,5% planiranih sredstava. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna smanjene su u za 36,5 milijuna eura odnosno 1,2%.

Grafikon 5: Struktura izvršenja pomoći danih u inozemstvo i unutar općeg proračuna u prvom polugodištu 2024. godine

Pomoći dane u inozemstvo u prvom polugodištu 2024. godine izvršene su u iznosu od 352,0 milijuna eura od čega se najznačajniji iznos od 327,5 milijuna eura odnosi na plaćanje doprinosa Republike Hrvatske proračunu Europske unije.

Pomoći lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u prvom polugodištu 2024. godine izvršene su u iznosu od 1,6 milijardi eura od čega se najznačajniji iznos od 919,2 milijuna eura odnosi na rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama. Nadalje, jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u prvom polugodištu 2024. godine isplaćeno je i:

- 196,7 milijuna eura pomoći temeljem prijenosa EU sredstava i to najznačajnijim dijelom unutar programa Regionalna konkurentnost i urbani razvoj, Razvoj odgojno

obrazovnog sustava i Predškolski odgoj, Zaštita kulturnih dobara, Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi te za program Ruralni razvoj,

- 132,7 milijuna eura za fiskalno izravnanje sukladno članku 32. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2024. godinu (Narodne novine, broj 149/23.),
- 97,0 milijuna eura za dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije,
- 38,6 milijuna eura za prehranu za učenike u osnovnim školama,
- 37,3 milijuna eura za fiskalnu održivost dječjih vrtića,
- 20,5 milijuna eura za obavljanje poslova ureda državne uprave u županijama i
- 16,7 milijuna eura za javni međumjesni prijevoz za učenike.

Pomoći izvanproračunskim korisnicima državnog proračuna izvršene su u iznosu od 981,8 milijuna eura, od čega za transfer proračunskih sredstava Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje 392,5 milijuna eura, dok je 298,4 milijuna eura doznačeno Hrvatskim cestama d.o.o., Hrvatskim autocestama d.o.o. i HŽ Infrastrukturi d.o.o. za pripadajući dio naknade u cijeni goriva. Nadalje, za upravljanje, organizaciju i regulaciju željezničkog prometa te poticanje željezničkog putničkog prijevoza izdvojeno je 83,2 milijuna eura.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u prvom polugodištu 2024. godine izvršene su u iznosu od 4,9 milijardi eura, što predstavlja 47,2% planiranih sredstava, a u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine povećane su za 752,6 milijuna eura odnosno 18,0%.

Tablica 7: Rashodi za naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u 2023. i 2024. godini

(u eurima)	Izvršene	Plan 2024.	Izvršene	Indeks	Indeks
	I-VI 2023.		I-VI 2024.	I-VI 2024./ I-VI 2023.	I-VI 2024./ P2024.
	1	2	3	4=3/1	5=3/2
37 Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	4.185.663.712	10.453.457.815	4.938.293.133	118,0	47,2
program mirovine i mirovinska primanja	3.394.034.101	8.363.833.300	3.966.025.465	116,9	47,4
naknade u socijalnoj skrbi, od čega:	292.967.057	908.010.989	393.139.134	43,3	134,2
- inkluzivni dodatak		423.434.784	179.880.434		42,5
- osobna invalidnina*	73.114.312	18.526.652	13.788.357	18,9	74,4
- doplatak za pomoć i njegu*	43.069.884	7.587.505	7.435.104	17,3	98,0
- zajamčena minimalna naknada	33.595.850	59.684.840	34.452.109	102,5	57,7
- status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja	27.075.168	58.398.036	37.361.811	138,0	64,0
- jednokratna naknada	29.942.986	40.375.534	7.720.201	25,8	19,1
- nacionalna naknada za starije osobe	4.731.472	24.300.000	11.128.725	235,2	45,8
dodatni roditeljski dopust, roditeljski dopust i oprema za novorođeno dijete	154.821.667	322.515.421	168.853.532	109,1	52,4
doplatak za djeću	73.445.795	249.500.000	75.299.678	102,5	30,2
naknade nezaposlenima	71.572.908	121.380.000	61.913.929	86,5	51,0
trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo)	40.025.160	90.324.300	44.824.678	112,0	49,6
subvencije i državna jamstva za stambene kredite	40.388.295	46.475.000	45.494.938	112,6	97,9
aktivna politika tržišta rada	18.276.350	33.988.663	23.017.798	125,9	67,7

*isplate izvršene u siječnju 2024. godine za prosinac 2023. godine. Od 1. siječnja 2024. godine naknade se isplaćuju u okviru inkluzivnog dodatka

Najveći iznos rashoda u ovoj skupini odnosi se na program *Mirovine i mirovinska primanja* koji je izvršen u iznosu od 4,0 milijarde eura, od čega su rashodi za mirovine izvršeni u iznosu od 3,9 milijardi eura. Rashodi za mirovine financirani iz izvora financiranja 11 Opći prihodi i primici izvršeni su u iznosu od 1,6 milijardi eura, od čega se na mirovine ostvarene prema

posebnim propisima odnosi 574,2 milijuna eura, a na mirovine ostvarene prema općem propisu 1,0 milijarda eura. Rashodi za mirovine financirani iz izvora financiranja 21 Doprinosi za mirovinsko osiguranje iznose 2,3 milijarde eura.

Dodatno je unutar navedenog programa u prvom polugodištu 2024. godine isplaćeno jednokratno primanje korisnicima mirovinskih primanja radi ublažavanja posljedica rasta troškova života u iznosu od 79,8 milijuna eura.

Za rashode za mirovine izdvojeno je 549,4 milijuna eura više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine i to prvenstveno zbog:

- usklađivanja mirovina ostvarenih prema općem i posebnim propisima od 1. siječnja 2024. za 4,19%,
- prenesenog kumuliranog učinka promjene broja i strukture korisnika mirovina te usklađivanja mirovina iz 2023. godine,
- izmjena Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 156/23.) te Zakona o izmjenama Zakona o smanjenju mirovina određenih, odnosno ostvarenih prema posebnim propisima o mirovinskom osiguranju (Narodne novine, broj 156/23.).

Naknade u socijalnoj skrbi izvršene su u iznosu od 393,1 milijun eura te su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećane za 100,2 milijuna eura i to najvećim dijelom radi primjene Zakona o inkluzivnom dodatku (Narodne novine, broj 156/23.). Naime, 1. siječnja 2024. godine na snagu je stupio Zakon o inkluzivnom dodatku (Narodne novine, broj 156/23.) koji objedinjuje pravo na osobnu invalidninu i pravo na doplatak za pomoć i njegu koja se ostvaruju sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi (Narodne novine, broj 18/22., 46/22., 119/22., 71/23. i 156/23.), pravo na doplatak za djecu u uvećanom iznosu koje se ostvaruje temeljem oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta sukladno Zakonu o doplatku za djecu (Narodne novine, broj 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15., 58/18. i 156/23.) i pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom koje se ostvaruje temeljem Zakona o tržištu rada (Narodne novine, broj 118/18., 32/20., 18/22. i 156/23.).

Sukladno navedenom, u prvom polugodištu 2024. godine inkluzivni dodatak isplaćen je u iznosu od 179,9 milijuna eura. Nadalje, u sklopu naknada u socijalnoj skrbi isplaćene su i zajamčena minimalna naknada u iznosu od 34,5 milijuna eura, naknada za ugroženog kupca energenta 24,9 milijuna eura, naknada za status roditelja njegovatelja ili status njegovatelja 37,4 milijuna eura, naknade za smještaj u udomiteljsku obitelj 16,1 milijun eura te rashodi za nacionalnu naknadu za starije osobe u iznosu od 11,1 milijun eura.

Za dodatni rodiljni, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete izdvojeno je 168,9 milijuna eura. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine izdvajanja za dodatni rodiljni, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete bilježe povećanje od 14,0 milijuna eura.

Doplatak za djecu izvršen je u iznosu od 75,3 milijuna eura te u odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi za ovu namjenu bilježe povećanje u iznosu od 1,9 milijuna eura što je u najvećoj mjeri rezultat Izmjena i dopuna Zakona o doplatku za djecu (Narodne novine, broj 94/01., 138/06., 107/07., 37/08., 61/11., 112/12., 82/15., 58/18. i 156/23.) te Zakona o inkluzivnom dodatku (Narodne novine, broj 156/23.).

Naknade nezaposlenima u prvom polugodištu 2024. godine izvršene su u iznosu od 61,9 milijuna eura odnosno 51,0% planiranih sredstava.

Za trajna prava (osobna invalidnina, obiteljska invalidnina, naknade i drugo) izdvojeno je ukupno 44,8 milijuna eura, što predstavlja 49,6% planiranih sredstava.

Subvencije za stambene kredite izvršene su u iznosu od 45,5 milijuna eura te su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećane za 5,1 milijun eura.

Ostali rashodi

U prvom polugodištu 2024. godine ostali rashodi, koji uključuju rashode za tekuće i kapitalne donacije, kazne, penale i naknade šteta i kapitalne pomoći, izvršeni su u iznosu od 774,1 milijuna eura, što čini 41,2% planiranih sredstava za 2024. godinu. U odnosu na isto razdoblje prethodne godine ostali rashodi smanjeni su za 5,2% odnosno 42,0 milijuna eura.

Tablica 8: Ostali rashodi u 2023. i 2024. godini

(u eurima)		Izvršenje I-VI 2023.	Plan 2024.	Izvršenje I-VI 2024.	Indeks I-VI 2024./I-VI 2023.	Indeks I-VI 2024./P2024.
		1	2	3	4=3/1	5=3/2
38	Ostali rashodi	816.120.504	1.876.974.179	774.077.705	94,8	41,2
381	Tekuće donacije	239.739.714	534.970.288	248.035.577	103,5	46,4
382	Kapitalne donacije	275.282.818	357.730.551	142.999.080	51,9	40,0
383	Kazne, penali i naknade štete	27.776.387	36.836.198	35.167.124	126,6	95,5
385	Izvanredni rashodi		15.000.000			0,0
386	Kapitalne pomoći	273.321.585	932.437.142	347.875.924	127,3	37,3

Tekuće i kapitalne donacije neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima u prvom polugodištu 2024. godine izvršene su u iznosu od 391,0 milijun eura, od čega je najviše sredstava izdvojeno unutar programa:

- Podizanje kvalitete i dostupnosti socijalne skrbi u iznosu od 51,4 milijuna eura, U okviru navedenog programa najznačajnija sredstva dodjeljuju se za potprojekt *Zaželi* program zapošljavanja žena kojim se omogućava uključivanje žena u nepovoljnom položaju na tržište rada i poboljšavanje kvalitete života krajnjih korisnika, osoba u starijoj životnoj dobi, osoba u nepovoljnom položaju ili osoba s invaliditetom pružajući im podršku u svakodnevnom životu.
- Zaštita prava nacionalnih manjina u iznosu od 49,1 milijun eura,
- Razvoj športa u iznosu od 45,7 milijuna eura,
- Zaštita kulturnih dobara u iznosu od 44,2 milijuna eura te
- za sanaciju šteta uzrokovanih potresima u iznosu od 32,4 milijuna eura.

Za kapitalne pomoći trgovačkim društvima, zadrugama, poljoprivrednicima i obrtnicima te kreditnim i ostalim financijskim institucijama u prvom polugodištu 2024. godine izdvojeno je 347,9 milijuna eura, od čega je 300,1 milijun eura rashoda evidentirano na izvorima financiranja Europske unije. Najznačajnije kapitalne pomoći izdvojene su unutar programa:

- Ruralni razvoj i Ribarstvo u iznosu od 97,7 milijuna eura,
- Regionalna konkurentnost i urbani razvoj u iznosu od 59,9 milijuna eura,
- Priprema, provedba i podrška ostvarenju strateških ciljeva za jačanje gospodarstva RH u iznosu od 58,9 milijuna eura te

- Razvoj energetskeg sustava i gospodarenja ugljikovodicima u iznosu od 48,3 milijuna eura, od čega se 46,0 milijuna eura odnosi na izgradnju plinovoda Zlobin – Bosiljevo i povećanje kapaciteta LNG terminala financiran sredstvima zajma u okviru Nacionalnog programa oporavka i otpornosti.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni su u iznosu od 560,6 milijuna eura, što predstavlja 27,6% planiranih sredstava te su u usporedbi s istim razdobljem prethodne godine smanjeni za 20,0% odnosno 139,9 milijuna eura.

Najznačajnija izdvajanja izvršena su unutar razdjela:

- Ministarstva obrane u sklopu programa Opremanje, modernizacija i izgradnja u iznosu od 144,8 milijuna eura unutar kojeg se izvršava plaćanje obveze prema ugovoru za nabavu višenamjenskog borbenog aviona i opremanje borbenim vozilom pješništva na gusjenicama,
- Ministarstva zdravstva za program Investicije u zdravstvenu infrastrukturu u iznosu od 121,1 milijun eura unutar kojeg se izvršavaju plaćanja vezana za sanaciju šteta od potresa i za izravna kapitalna ulaganja bolničkih ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske,
- Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih za rashode za nabavu nefinancijske imovine sveučilišta i veleučilišta u Republici Hrvatskoj u iznosu od 61,6 milijuna eura, od čega se 36,7 milijuna eura odnosi na obnovu zgrada oštećenih u potresu s energetskeg obnovom u sklopu Nacionalnog programa oporavka i otpornosti,
- Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u iznosu od 36,6 milijuna eura, od čega se 23,3 milijuna eura odnosi na obnovu nakon potresa,
- Ministarstva unutarnjih poslova u iznosu od 29,1 milijun eura, od čega se 11,4 milijuna eura odnosi na program Upravljanje državnim granicama te
- unutar Agencije za ugljikovodike za formiranje, skladištenje i upravljanje obveznim zalihama nafte i naftnim derivatima iznos od 32,1 milijun eura.

Uzimajući u obzir dinamiku i visinu izvršenih rashoda u prvom polugodištu 2024. godine procjenjuje se da će do kraja 2024. godine u državnom proračunu na pojedinim skupinama rashoda biti potrebno osigurati dodatna sredstva i to prvenstveno za rashode za zaposlene, uključujući i rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama, radi podmirenja obveza temeljem Zakona o plaćama u državnoj službi i javnim službama te uredbama o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u državnoj i javnim službama koje su stupile na snagu 1. ožujka 2024. godine.

Do kraja 2024. godine dodatna sredstva potrebno je osigurati za isplatu inkluzivnog dodataka te za dodatni rodiljni, roditeljski dopust i opremu za novorođeno dijete.

Također, dinamika izvršenja rashoda u državnom proračunu u prvom polugodištu 2024. godine ukazuje da će se određene uštede ostvariti na materijalnim rashodima, financijskim rashodima i rashodima za nabavu nefinancijske imovine. Spomenute uštede planiraju se preraspodijeliti na pozicije na kojima se očekuju nedostatna sredstva, dok će se preostali nedostatni iznos osigurati izmjenama i dopunama državnog proračuna za 2024. godinu.

2. Rashodi po izvorima financiranja

Tablica 9. Izvršenje rashoda po izvorima financiranja u 2023. i 2024. godini

(u eurima)	Izvršenje I-VI 2023.	Izvršenje I-VI 2024.	Indeks I-VI 2024./ I-VI 2023.
UKUPNO	13.109.264.974,64	15.117.556.670,49	115,3
1 Opći prihodi i primici	7.491.700.522,99	9.653.653.735,53	128,9
2 Doprinosi za obvezna osiguranja	2.064.314.033,13	2.351.442.531,50	113,9
3 Vlastiti prihodi	81.056.794,59	102.619.093,80	126,6
4 Prihodi za posebne namjene	976.365.791,78	1.559.682.795,14	159,7
5 Pomoći	2.467.769.741,97	1.201.186.243,17	48,7
6 Donacije	6.662.558,13	5.385.587,77	80,8
7 Prihodi od prodaje ili zamjene nefinancijske imovine i naknade s naslova osiguranja	10.093.062,07	33.301.009,40	329,9
8 Namjenski primici od zaduživanja	11.302.469,98	210.285.674,18	1.860,5

Od ukupno izvršenih rashoda u iznosu od 15,1 milijardu eura u prvom polugodištu 2024. godine, najveći iznos od 9,7 milijardi eura financirano je iz izvora Opći prihodi i primici, dok su rashodi financirani iz izvora financiranja Doprinosi izvršeni u iznosu od 2,4 milijarde eura.

U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi financirani iz izvora financiranja Opći prihodi i primici povećani su za 2,2 milijarde eura, što je najvećim dijelom rezultat povećanih izdvajanja za rashode za zaposlene, uključujući rashode za zaposlene u osnovnim i srednjim školama te za provedbu mjera Vlade Republike Hrvatske za zaštitu kućanstava i gospodarstva od rasta cijena i isplatu rashoda za mirovine.

Rashodi financirani iz izvora financiranja Prihodi za posebne namjene izvršeni su u iznosu od 1,6 milijardi eura te su u odnosu na isto razdoblje povećani za 583,3 milijuna eura, što je prvenstveno rezultat evidentiranih rashoda 22 bolničke ustanove koje su od 1. siječnja 2024. godine uključene u državni proračun.

U prvom polugodištu 2024. godine iz izvora financiranja Pomoći financirano je 1,2 milijarde eura rashoda od čega je 1,1 milijarda eura evidentirano na izvorima financiranja Europske unije (Europski fond za regionalni razvoj 229,6 milijuna eura, Mehanizam za oporavak i otpornost 292,6 milijuna eura, Kohezijski fond 34,2 milijuna eura, Europski poljoprivredni jamstveni fond 155,2 milijuna eura, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj 152,1 milijun eura, Europski socijalni fond 135,2 milijuna eura itd.).

U odnosu na isto razdoblje prethodne godine rashodi financirani iz izvora financiranja Pomoći smanjeni su za 1,3 milijarde eura i to najvećim dijelom radi završetka razdoblja korištenja sredstava iz Fonda solidarnosti Europske unije.

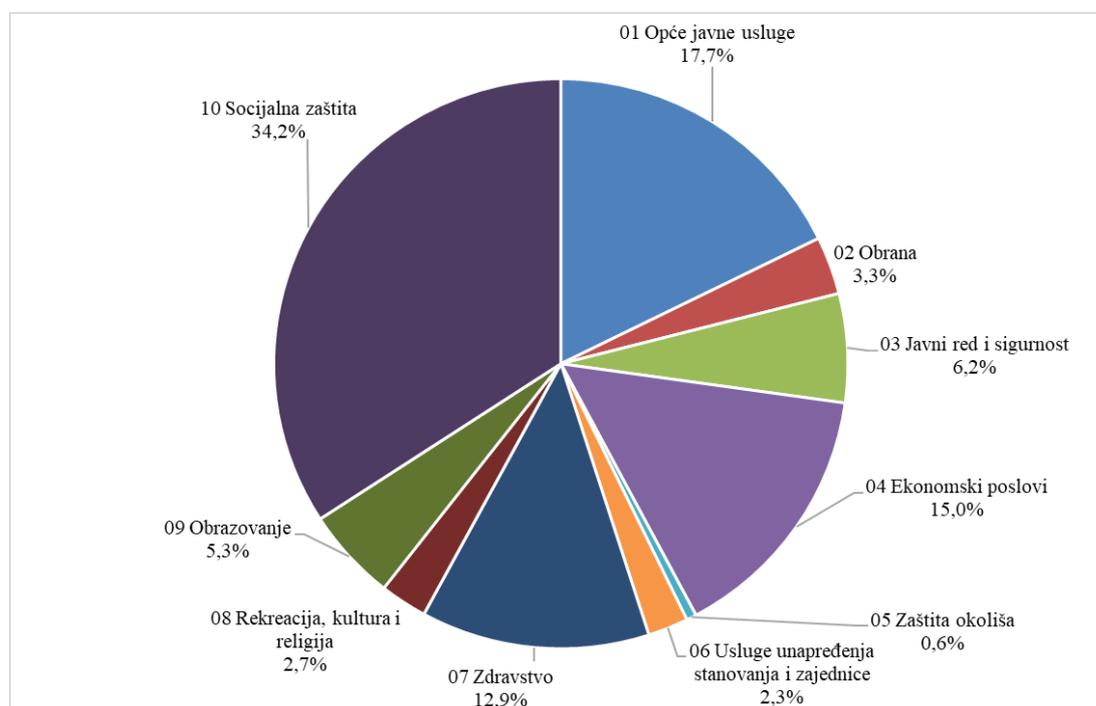
Rashodi financirani iz izvora financiranja Namjenski primici od zaduživanja su u prvom polugodištu 2024. godine izvršeni u iznosu od 210,3 milijuna eura te su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine povećani za 199,0 milijuna eura. Navedeno povećanje je prvenstveno rezultat evidentiranih rashoda financiranih iz sredstva zajma u okviru Nacionalnog plana oporavka i otpornosti.

3. Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji

Sa ciljem povećanja transparentnosti korištenja proračunskih sredstava prema namjeni, u nastavku se u okviru polugodišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna daje prikaz izvršenja rashoda po funkcijskoj klasifikaciji. Brojčane oznake i nazivi funkcijske klasifikacije preuzeti su iz međunarodne klasifikacije funkcija države (COFOG) Ujedinjenih naroda – Klasifikacija rashoda u skladu s namjenom.

U prvom polugodištu 2024. godine najveći udio izvršenja rashoda državnog proračuna prema funkcijskoj klasifikaciji odnosi se na socijalnu zaštitu 34,2%, nakon čega slijede rashodi za opće javne usluge 17,7%.

Grafikon 6: Rashodi po funkcijskoj klasifikaciji u prvom polugodištu 2024. godine

PRIMICI I IZDACI DRŽAVNOG PRORAČUNA

U razdoblju od siječnja do lipnja 2024. godine ukupni prihodi (prihodi poslovanja i prihodi od prodaje nefinancijske imovine) ostvareni su u iznosu od 14,0 milijardi eura, a rashodi (rashodi poslovanja i rashodi za nabavu nefinancijske imovine) u iznosu od 15,1 milijardu eura.

U nastavku se daje prikaz plana i izvršenja Računa prihoda i rashoda državnog proračuna i Računa financiranja za razdoblje siječanj - lipanj 2024. godine.

Tablica 10. Račun prihoda i rashoda i Račun financiranja za razdoblje siječanj - lipanj 2024. godine

Račun prihoda i rashoda

(u eurima)	Plan 2024.	Ostvarenje/Izvršenje I-VI 2024.	Indeks Ostvarenja/Izvršenja I-VI 2024./Plan 2024.
	1	2	3=2/1
Prihodi poslovanja	28.431.548.623	13.983.725.753,45	49,2
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	87.067.418	46.161.310,70	53,0
Ukupno prihodi	28.518.616.041	14.029.887.064,15	49,2
Rashodi poslovanja	30.581.756.362	14.556.930.269,81	47,6
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.029.225.453	560.626.400,68	27,6
Ukupno rashodi	32.610.981.815	15.117.556.670,49	46,4
Razlika - višak/manjak	-4.092.365.774	-1.087.669.606,34	26,6

Račun financiranja

(u eurima)	Plan 2024.	Ostvarenje/Izvršenje I-VI 2024.	Indeks Ostvarenja/Izvršenja I-VI 2024./Plan 2024.
	1	2	3=2/1
Primici od financijske imovine i zaduživanja	8.161.510.988	2.535.460.870,39	31,1
Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	4.522.753.216	1.762.231.985,65	39,0
Prijenos sredstava iz prethodne godine	2.113.302.554	3.755.176.067,68	177,7
Prijenos sredstava u sljedeću godinu/razdoblje	-1.659.694.552	-3.440.735.346,08	207,3
Neto financiranje	4.092.365.774	1.087.669.606,34	26,6
Višak/manjak + neto financiranje	0	0,00	

Sljedeća tablica daje prikaz strukture plana i izvršenja Računa financiranja državnog proračuna za razdoblje siječanj - lipanj 2024. godine.

Tablica 11. Račun financiranja za razdoblje siječanj - lipanj 2024. godine

(u eurima)	Plan 2024.	Ostvarenje/Izvršenje I-VI 2024.	Indeks Ostvarenja/Izvršenja I-VI 2024./Plan 2024.
	1	2	3=2/1
NETO FINANCIRANJE	4.092.365.774	1.087.669.606,34	26,6
Prijenos sredstava iz prethodne godine	2.113.302.554	3.755.176.067,68	177,7
Prijenos sredstava u sljedeću godinu/razdoblje	-1.659.694.552	-3.440.735.346,08	207,3
PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE I ZADUŽIVANJA	8.161.510.988	2.535.460.870,39	31,1
PRIMLJENI POVRA TI GLA VNI CA DAN IH ZAJ MOVA I DEPOZITA	126.668.074	211.470.848,85	166,9
PRIMICI OD IZDAN IH VRIJEDNOSNI H PAPI RA	5.500.000.000	1.754.895.436,80	31,9
Trezorski zapisi (neto)	1.000.000.000	254.895.436,80	25,5
Obveznice	4.500.000.000	1.500.000.000,00	33,3
PRIMICI OD PRODA JE DIONICA I UDJELA U GLA VNICI	10.000.000	3.002.260,72	30,0
PRIMICI OD ZADUŽIVANJA	2.524.842.914	566.092.324,02	22,4
Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	1.524.219.494	557.762.736,53	36,6
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	200.000.000	8.329.587,49	4,2
Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	800.623.420	0,00	0,0
IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU I OTPLATE ZAJ MOVA	4.522.753.216	1.762.231.985,65	39,0
IZDACI ZA DANE ZAJMOVE I DEPOZITE	415.923.951	30.037.778,25	7,2
IZDACI ZA DIONICE I UDJELE U GLA VNICI	170.607.139	86.566.254,09	50,7
IZDACI ZA OTPLATU GLA VNICE PRIMLJENIH KREDITA I ZAJ MOVA	774.435.068	348.370.725,75	45,0
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada	89.138.725	45.275.274,66	50,8
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru	126.488.341	61.758.199,39	48,8
Otplata glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora	558.808.002	241.337.251,70	43,2
IZDACI ZA OTPLATU GLA VNICE ZA IZDANE VRIJEDNOSNE PAPI RE	3.161.787.058	1.297.257.227,56	41,0
Izdaci za otplatu glavnice za izdane trezorske zapise (neto)	0	0,00	
Izdaci za otplatu glavnice za izdane obveznice	3.161.787.058	1.297.257.227,56	41,0

Ukupni **Primici od financijske imovine i zaduživanja** za razdoblje siječanj - lipanj 2024. godine ostvareni su u iznosu od 2,5 milijarde eura.

U strukturi ukupnih primitaka od financijske imovine i zaduživanja, 1,8 milijardi eura odnosi se na *Primitke od izdanih vrijednosnih papira*, 566,1 milijun eura na *Primitke od zaduživanja*, 211,5 milijuna eura na *Primljene povrate glavnica danih zajmova i depozita* i 3,0 milijuna eura na *Primitke od prodaje dionica i udjela u glavnici*.

U strukturi *Primljenih povrata glavnica danih zajmova i depozita* u razdoblju od siječnja do lipnja 2024. godine, 132,7 milijuna eura odnosi se na primitke (povrate) glavnice zajmova danih kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru, 50,8 milijuna eura na primitke (povrate) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora, 17,7 milijuna eura na povrate zajmova danih drugim razinama vlasti, 7,5 milijuna eura na primitke (povrate) glavnice zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima, 2,7 milijuna eura na povrate depozita i jamčevnih pologa, a 103,3 tisuće eura na primitke (povrate) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima u javnom sektoru.

U okviru podskupine *Primici (povrati) glavnice zajmova danih kreditnim i ostalim financijskim institucijama u javnom sektoru* evidentiran je povrat sredstava u iznosu od 132,7 milijuna eura

temeljem Ugovora o zajmu zaključenog u listopadu 2023. godine s Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak.

U okviru podskupine *Primici (povrati) glavnice zajmova danih trgovačkim društvima i obrtnicima izvan javnog sektora* evidentiran je iznos od 50,8 milijuna eura, od čega se 46,8 milijun eura odnosi na povrate malih i mikro zajmova i drugih financijskih instrumenata iz Operativnog programa Konkurentnost i kohezija te Programa za ruralni razvoj koje provodi Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO).

U okviru podskupine *Povrat zajmova danih drugim razinama vlasti* ostvareni su primici u iznosu od 17,7 milijuna eura, od čega se iznos od 5,5 milijuna eura odnosi na povrate beskamatnih zajmova danih jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje sukladno Napatku o načinu isplate beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje i Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje (Narodne novine, br. 46/20., 5/21. i 73/21.) i Odluci o dodjeli beskamatnog zajma jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave koje su pogođene posljedicama razornih potresa na području Grada Zagreba, Zagrebačke županije, Krapinsko-zagorske županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije za sanaciju šteta od potresa (Narodne novine, br. 101/21.). Iznos od 4,6 milijuna eura odnosi se na povrate namirenja nedostajućih sredstava korištenih za povrat preplaćenog poreza na dohodak i prireza porezu na dohodak po godišnjoj prijavi za 2022. godinu temeljem Napatka o načinu uplaćivanja prihoda proračuna, obveznih doprinosa te prihoda za financiranje drugih javnih potreba u 2023. godini (Narodne novine, br. 13/23., 46/23. i 144/23.).

Nadalje, iznos od 7,1 milijun eura odnosi na refundaciju sredstava Hrvatskih voda za zajmove Razvojne banke Vijeća Europe (CEB) i Europske investicijske banke (EIB) za financiranje projekata vodnog gospodarstva (Projekt zaštite od poplava, Projekt financiranja vodno-komunalne infrastrukture).

U okviru podskupine *Primici od povrata glavnice zajmova danih neprofitnim organizacijama, građanima i kućanstvima* ostvareni su primici u iznosu od 7,5 milijuna eura, od čega se 4,8 milijuna eura odnosi na povrat zajmova dodijeljenih od strane Agencije za pravni promet i posredovanje nekretninama (APN) po Programu društveno poticajne stanogradnje, dok se 2,3 milijuna eura odnosi na povrat zajmova dodijeljenih od strane Ministarstva hrvatskih branitelja za stambeno zbrinjavanje hrvatskih branitelja.

Primici od izdanih vrijednosnih papira u izvještajnom razdoblju ostvareni su u iznosu od 1,8 milijardi eura, a odnose se na obveznice izdane na inozemnom tržištu kapitala u iznosu od 1,5 milijardi eura te na izdane tuzemne trezorske zapise u iznosu od 254,9 milijuna eura (neto efekt).

Republika Hrvatska je u ožujku 2024. izdala euroobveznicu na međunarodnom tržištu kapitala u ukupnom nominalnom iznosu od 1,5 milijardi eura, uz godišnju kamatnu stopu od 3,375% s dospijećem u 2034. godini.

Također, u izvještajnom razdoblju Republika Hrvatska izdala je ukupno 2,0 milijarde eura trezorskih zapisa, od kojih je 1,7 milijardi eura izdano fizičkim osobama s rokovima dospijeća od 91 i 364 dana. U istom razdoblju otplaćeno je glavnice trezorskih zapisa u iznosu od 1,8

milijardi eura tako da je iskazan neto efekt ove promjene u gore navedenom iznosu od 254,9 milijuna eura.

Primici od prodaje dionica i udjela u glavnici, ostvareni su u iznosu od 3,0 milijuna eura i to od prodaje dionica u vlasništvu Republike Hrvatske i u vlasništvu Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje. Sredstva od prodaje dionica uplaćena su u državni proračun od strane Centra za restrukturiranje i prodaju koji u svojstvu zakonskog zastupnika, temeljem Zakona o upravljanju državnom imovinom, upravlja dionicama i udjelima čiji je imatelj ili ovlaštenik Republika Hrvatska i Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje.

U okviru primitaka od zaduživanja, ostvarenih u ukupnom iznosu od 566,1 milijun eura, na podskupini *Primljeni krediti i zajmovi od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada*, evidentiran je primitak od 557,8 milijuna eura, dok je na podskupini *Primljeni krediti i zajmovi od kreditnih i ostalih financijskih institucija u javnom sektoru* evidentiran primitak u iznosu od 8,3 milijuna eura.

U okviru podskupine *Primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada*, najveći iznos od 529,9 milijuna eura odnosi se na predfinanciranje temeljem Ugovora o zajmu zaključenog između Europske unije koju zastupa Europska komisija i Republike Hrvatske koju zastupa Ministarstvo financija iz Mehanizma za oporavak i otpornost.

Nadalje, u okviru iste podskupine evidentirani su primici za financijske instrumente, od čega je za financijske instrumente koje provodi Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, inovacije i investicije (HAMAG-BICRO) evidentiran primitak u iznosu od 9,8 milijuna eura, dok se primitak u iznosu 11,1 milijun eura odnosi na provedbu financijskih instrumenata Hrvatske banke za obnovu i razvitak.

U razdoblju od siječnja do lipnja 2024. godine **Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova** iznose 1,8 milijardi eura, od čega se najznačajniji iznos od 1,3 milijarde eura odnosi na *Izdatke za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire*, dok se iznos od 348,4 milijuna eura odnosi na *Izdatke za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova*. Nadalje, iznos od 86,6 milijuna eura odnosi se na *Izdatke za dionice i udjele u glavnici*, dok su *Izdaci za dane zajmove i depozite* izvršeni u iznosu od 30,0 milijuna eura.

U strukturi **Izdataka za dane zajmove i depozite** najznačajniji iznos od 25,3 milijuna eura odnosi se na kredite za rast i razvoj, programe malih i mikro zajmova, programe ruralnog razvoja u sektoru gospodarstva, poduzetništva i poljoprivrede, izravne kredite Hrvatske banke za obnovu i razvitak za mikro, male i srednje poslovne subjekte sufinancirano iz sredstava strukturalnih i investicijskih fondova Europske unije.

Izdaci za dionice i udjele u glavnici izvršeni su u ukupnom iznosu od 86,6 milijuna eura, u najvećem dijelu za uplatu u kapital Europskom mehanizmu za stabilnost (European Stability Mechanism - ESM).

U strukturi **Izdataka za otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova** koji iznose 348,4 milijuna eura, 241,3 milijuna eura odnosi se na *Otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija izvan javnog sektora*, 61,8 milijuna eura odnosi se na *Otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od kreditnih i ostalih financijskih institucija u*

javnom sektoru, a 45,3 milijuna eura na Otplatu glavnice primljenih kredita i zajmova od međunarodnih organizacija, institucija i tijela EU te inozemnih vlada.

Izdaci za otplatu glavnice za izdane vrijednosne papire evidentirani su u iznosu od 1,3 milijarde eura, a odnose se na izdatke za otplatu glavnice za obveznice izdane u inozemstvu.

UKUPNI MANJAK/VIŠAK OPĆEG PRORAČUNA U PRVOM POLUGODIŠTU 2024. GODINE

U skladu s ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima, u prvom polugodištu 2024. godine opći proračun prema nacionalnoj metodologiji ostvario je manjak u iznosu od 710 milijuna eura ili 0,8% BDP-a. Pritom je manjak državnog proračuna iznosio 1,1 milijardu eura ili 1,3% BDP-a. Izvanproračunski korisnici državnog proračuna ostvarili su višak od 71 milijun eura ili 0,1% BDP-a, dok su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te županijske uprave za ceste zabilježile višak od 307 milijuna eura ili 0,4% BDP-a.

Tablica 1: Ukupni manjak/višak državnog proračuna

<i>mil. EUR</i>	I. - VI. 2023.	Plan 2024.	I. - VI. 2024.
Prihodi (6+7)	13.675	28.519	14.030
Prihodi poslovanja (6)	13.648	28.432	13.984
Prihodi od prodaje nefinancijske imovine (7)	27	87	46
Rashodi (3+4)	13.109	32.611	15.118
Rashodi poslovanja (3)	12.409	30.582	14.557
Rashodi za nabavu nefinancijske imovine (4)	701	2.029	561
Ukupni manjak/višak	566	-4.092	-1.088
<i>% BDP-a</i>	0,7	-4,8	-1,3

Tablica 2: Ukupni manjak/višak općeg proračuna

<i>mil. EUR</i>	I. - VI. 2023.	Plan 2024.	I. - VI. 2024.
Ukupni manjak/višak, državni proračun	566	-4.092	-1.088
<i>% BDP-a</i>	0,7	-4,8	-1,3
Ukupni manjak/višak, izvanproračunski korisnici	306	11	71
<i>% BDP-a</i>	0,4	0,0	0,1
Ukupni manjak/višak, jedinice lokalne države	236	275	307
<i>% BDP-a</i>	0,3	0,3	0,4
Ukupni manjak/višak općeg proračuna	1.108	-3.807	-710
<i>% BDP-a</i>	1,4	-4,5	-0,8